

Hronologija historije islama i muslimanskih naroda ¹

mr. Ahmet Alibašić

Hidžreški kalendar	Gregorijanski kalendar	Događaj
	20. 4. 570.	Rođen Muhammed a.s.
	575.	Perzijanci zauzeli južnu Arabiju.
	602.	Kraj Hira kraljevstva na iračko-arabijskoj granici.
	610.	Poslanik Muhammed, a.s., primio prvu objavu u ramazanu.
	613.	Poslanik počeo javno pozivati u islam.
	615.	Prva seoba muslimana u Abesiniju (Etiopiju).
	616.-619.	Nevjernici bojkotuju i izoliraju muslimane u brdima Mekke. Druga seoba muslimana u Abesiniju.
	619.	Umrli Hatidža i Ebu Talib. Poslanikova neuspjela misija u Taifu.
	620.-622.	Isra i mi'radž. Tri susreta na Akabi između Poslanika i Medinjana pripremaju prelazak muslimana u Medinu.
1.	20.9.622.	Poslanik preselio u Medinu. Na putu gradi prvu džamiju u mjestu Kuba. Halifa Omer ovu godinu 637. g. uzima za početak islamske ere.
2.	624.	Propisan ezan, naređeno okretanje prema Mekki u namazu i post ramazana. Važna pobjeda za muslimane na Bedru.
3.	625.	Poraz muslimana kod Uhuda.
5.	627.	Bitka na Hendeku ili Opkopu oko Medine – posljednji mekanski pohod protiv Medine.
6.	628.	Sporazum na Hudejbiji. Intenzivna diplomatska aktivnost Poslanika, a.s.
7.	629.	Zauzimanje Hajbera. Povratak iseljenika iz Abesinije.
8.	630.	Oslobođenje Mekke. Pobjeda na Hunejnu. 'Godina delegacija'.
10.-11.	632.	Poslanik čini oprosni hadž i nedugo zatim umire. Ebu Bekr izabran za prvog halifu, Poslanikovog političkog nasljednika. Pojava prvih pristalica h. Alije. Kur'an sabran u jednu knjigu - mushaf.
10.-41.	632.-661.	Vladaju hulefa-i rašidini.
11.-13	632.-aug. 634.	Vlada halifa Ebu Bekr es-Siddik. Muslimanska država je stabilizirana.
28. 5. 13.	30. 7. 634.	Pobjeda muslimana nad Bizantjcima kod Adžnadejna.
13.-24.	634.-644.	Vlada halifa Omer ibn el-Hattab. Ekspanzija islama se nastavlja u svim pravcima.
12. 7. 15.	20. 8. 636.	Nakon poraza na Jermuku kod rijeke Jordan Bizantjci napustili Siriju.
dž. ula 16.	juni 637.	Perzijanci poraženi u Bici na Kadisijji (Irak). U ramazanu/augustu iste godine osvojena prijestolnica Perzijske imperije Medain (Ktesifon).
625.-626.	1228.-1229.	625.-626.
17.	April 638.	Halifa Omer primio ključeve Jerusalema. Muslimani ovim časnim gradom, s dva prekida (1099.-1187. i 1228.-1239.), vladaju narednih četrnaest stoljeća, do 1967.

¹ Skraćena verzija ove hronologije objavljena je u *Atlasu islamskoga svijeta* (Sarajevo: Udruženje ilmije Iz u BiH, 2003). Datumi u hronologiji, posebno oni hidžreški za godine nakon 1800. gregorijanskog kalendara, su često orijentacioni. Hronologija je urađena na osnovu slijedeće literature: Robert Mantran (ur.), *Great Dates in Islamic History* (New York: Facts on File, 1996); Mustafa Spahić, *Povijest islama* (Sarajevo: El-Hidaja, 1996) i John L. Esposito (ur.), *The Oxford History of Islam* (New York: Oxford University Press, 2000). Hidžreški datumi za godine poslije 1800. davani su uglavnom približno prema Zejnul Fajić, *Tabelarni pregled hidžreških godina preračunatih u godine nove ere* (Sarajevo: Starješinstvo IZ u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji, 1982).

18.	640.	Udareni temelji gradovima Kufi i Basri u Iraku.
18.-25.	639.-646.	Muslimani pod komandom 'Amra ibn 'Asa zauzeli Egipat.
21.	642.	Pobjedom kod Nihavenda muslimani dokrajčili Perzijsku imperiju.
26. 12. 22.	3.11.643.	Tri dana nakon atentata koji je nad njim izvršio Perzijanac Ebu Lu'lue umro halifa Omer.
24.	7. 11. 644.	Izborna tijelo koje je odredio h. Omer izabralo h. Osmana za 3. halifu koji je vladao do 36./656. Muslimani u narednih dvanaest godina zauzimaju Kipar, Rodos, nanose teške poraze bizantijskoj floti, i oslobađaju ogromna prostranstva u Aziji. U vrijeme h. Osmana izvršena je konačna kodifikacija Kur'ana.
29.	649.	Arapska flota pod komandom Mu'avije zauzela Kipar.
18. 12. 35.	17. 6. 656.	Zbog loših političkih poteza i neumornog urotičkog djelovanja opozicije dolazi do pobune protiv h. Osmana, koji biva ubijen nakon čega izbija prvi građanski rat među muslimanima (do 41./661.). Četiri strane u ratu su halifa Alija, Mu'avija, haridžije i hazreti Aiša sa Talhom i Zubejrom. Za novog halifu izabran je h. Alija (vladao do 41./661.).
16.6.36.	9. 12. 656.	Hazreti Alija u bratoubilačkoj Bici oko deve (<i>Vak'atu-l-džemel</i>) kod Basre pobjeđuje združenu vojsku Zubejra, Talhe i Aiše, r.a.
8. 2. 37.	26. juli 657.	Hazreti Alija kod Sifina na Eufratu u pregovorima gubi dobijenu bitku protiv sirijskog namjesnika Mu'avije. Pojavljuju se ekstremno učenje i sekta haridžija.
15. 9. 40.	januar 661.	Haridžija Ibn Muldžem izvršio atentat na h. Aliju. Dva dana kasnije h. Alija je umro.
41.-132.	661.-750.	Emevije, kao prva dinastija u islamu, vladaju islamskom državom. Prvi halifa i osnivač dinastije bio je Mu'avija ibn Ebi Sufjan.
47.	667.	Muslimanska vojska prešla rijeku Amu Darja u Centralnoj Aziji.
50.	670.	Udareni temelji gradu Kajrevanu 60 km od današnjeg glavnog grada Tunisa.
55.-60.	674.-679.	U više navrata muslimani bezuspješno napadali Konstantinopolis.
61.	680.	U 75. godini života, nakon 20 godina namjesnikovanja i 20 godina hilafeta umro Mu'avija. Na vlasti je ostavio sina Jezida I (vladao do 64./683.). Po prvi put uvedena nasljedna vlast u islamsku politiku.
10. 1. 61.	680.	Jezidova vojska na Kerbeli ubila Poslanikovog unuka hazreti Husejna i 73 člana njegove porodice. Radikalizacija Alijinih pristalica - ši'ija.
64.-73.	683.-692.	Drugi civilni rat i dvovlašće u islamskoj državi: Hidžaz se pobunio i izabrao Abdullaha ibn Zubejra za halifu u Mekki.
65.-72.	684.-692.	Pojačana aktivnost haridžija u Perziji i Arabiji.
65.-66.	684.-685.	Vlada Mervan I.
66.-86.	685.-705.	Vlada sposobni 'Abdulmelik koji je stabilizirao Emevijsku državu i proveo administrativne reforme (uključujući arabizaciju).
66.-68.	685.-687.	Ši'ijsku pobunu Muhtara es-Sekafija u Kufi protiv Ibn Zubejra ugušio njegov brat Mus'ab, dok je njega porazio zloglasni emevijski namjesnik Hadždžadž ibn Jusuf. Početak ekstremnog ši'izma.
72.	691.	Završena gradnja Kupole na stijeni u Jerusalemu po naredbi halife 'Abdulmelika.
72.-73.	691.-692.	'Abdulmelikov general Hadždžadž napao i razorio Mekku i ubio Abdullaha ibn Zubejra. Kraj dvovlašća u Emevijskoj državi.
75.	694.	Novi emevijski namjesnik Iraka, Hadždžadž ugušio pobunu haridžija u Horasanu.
77.	696.	Halifa 'Abdulmelik u promet uveo arapske novce kao dio reorganizacije i arabizacije državne administracije.
86.-97.	705.-715.	Umrlog 'Abdulmelika naslijedio sin Velid I. Osvojen veći dio Iberijskog poluotoka, dio Sinda u Indiji te dijelovi Centralne Azije.
87.-97.	705.-715.	Sagrađena velika Emevijska džamija u Damasku.
89.	707.	Osnovana prva bolnica u islamu.
93.	711.	12.000 muslimana pod komandom Tarika ibn Zijada stupilo na tlo

		Španije. Slijedeće godine Mus'ab ibn Nusajr je zauzeo glavni grad Toledo.
96.	715.	Nakon smrti Velida I na vlast došao drugi 'Abdulmelikov sin Sulejman koji vlada do 99./717.
97.	716.	Muslimani napreduju u Taberistanu, Džurdžanu (Gruziji), Azerbejdžanu i Jermeniji. Neuspio pokušaj brata halife Sulejmana ibn 'Abdulmelika da zauzme Istanbul.
99.-102.	717.-720.	Sulejmana poslije smrti po oporuci naslijedio 'peti pravedni halifa' Omer ibn 'Abdulaziz iako nije bio njegov brat. Vlada do 102./720.
99.	717.	Prvi muslimani prešli na sjevernu stranu Pirineja.
102.-106.	720.-724.	Omera ibn 'Abdulaziza naslijedio 'Abdulmelikov sin Jezid II
106.-126.	724.-243.	Vlada posljednji veliki Emevija, Hišam. Razvoj emevijske administracije. Okončano muslimansko osvajanje Transoksijane u Centralnoj Aziji.
113.	731.	Emevijski vojskovođa 'Abdurrahman Gafiki zauzeo brdo Bordo u Francuskoj.
114.	732.	Udružena evropska vojska pod zapovjedništvom Karla Martela zaustavila muslimane kod Tura i Poatjea u Francuskoj.
125.	743.	Hišama naslijedio Velid II sin Jezida II. Njega 126./745. naslijeduje Jezid III, a ovoga iste godine njegov brat Ibrahim.
127.-132.	745.-750.	Četnaesti i posljednji emevijski halifa Mervan II ibn Muhammed.
130.	747.	Počela Abasijska revolucija izazvana prije svega lošom rasnom politikom, odnosno arapocentrizmom Emevija.
131.	748.	Umro Vasil ibn 'Ata', osnivač akaiidske škole mu'tezila.
132.	750.	Kraj devedesetogodišnje vladavine Emevija izazvan prije svega lošom rasnom politikom, odnosno arapocentrizmom. U masakru Emevija u Egiptu ubijen i posljednji emevijski vladar Mervan II. Svi muslimana više nikada neće živjeti u jednoj državi. Na vlast došle Abasije koji što efektivno što formalno vladaju centralnim muslimanskim zemljama narednih 508 godina do pada Bagdada 656./1258. g.
133.-236.	750.-850.	Zlatni period abasijskog hilafeta koji obuhvata Irak, zapadni Iran, Horasan, Mezopotamiju, Egipat i Siriju.
133.	751.	Muslimani zarobili proizvođače papira u Centralnoj Aziji i ubrzo počinje upotreba papira širom islamskog svijeta. U islamskoj Španiji 1150.
138.	756.	Emevijski princ 'Abdurrahman I (vladao do 172./788.) se osamostaljuje od Abasija i osniva novu emevijsku dinastiju u Kordovi koja će vladati do 423./1031.
142.	759.	Umro poznati književnik i prevodilac Ibn Mukaffa'.
143.	760.	Muslimani usvojili indijske brojeve i kasnije razvili algebru i trigonometriju.
145.	762.-763.	Halifa Ebu Dža'fer el-Mensur osnovao Bagdad.
148.	765.	Umro osnivač džafaferijskog mezheba i 6. šijski imam Dža'fer es-Sadik. Zbog neslaganja oko njegovog nasljednika šiije se podijelile na sedmoimamske i dvanaestoimamske šiije.
150.	767.	Na Ahiret preselio imam Ebu Hanife, rođen 80./700. g., osnivač hanefijskog mezheba koji je preovladavao u ranoj abasijskoj državi, Osmanskoj državi i Mogulskom carstvu. Rođen imam Eš-Šafi'i. Umro Ibn Ishak, znameniti biograf Muhammeda, a.s.
169.	786.	Abdurrahman I počeo gradnju poznate džamije u Kordobi sa 1293 stuba koja se danas koristi kao katedrala i muzej. Završena 172./788.
170.-194.	786.-809.	Abasijski hilafet je pod Harunom er-Rešidom na vrhuncu svoje moći.
173.-296.	788.-908.	Idrisijska dinastija u Maroku.
173.	789.	Udareni temelji marokanskog grada Feza.

175.	793.	Umro gramatičar Halil.
177.	795. ili 793.	Na Ahiret preselio imam Malik ibn Enes, rođen 97./715. g., osnivač malikijske pravne škole koja je preovlađivala u islamskoj Španiji a i danas preovlađuje u Africi.
177.	793.	Umro gramatičar Sibevejh iz Basre.
182.	798.	Umro Ebu Hanifin učenik Ebu Jusuf.
185.	801.	Umrla Rabia el-'Adevija u Basri.
184.-297.	800.-909.	Aglebije vladaju Sjevernom Afrikom.
188.	803.	Harun er-Rešid smjenjuje porodicu svojih sposobnih vezira El-Barmekija.
194.	809.	Umro Harun er-Rešid na putu da uguši pobunu u Horasanu.
198.-218.	809. ili 813.-833.	Vlada El-Me'mun. Procvat znanosti. Mu'tezile pokušavaju nametnuti svoja učenja cijelom društvu.
203.	818.	Iz sastava Hilafeta u južnom Jemenu se izdvojila država zejdijska, umjerenih ši'ija. Zejdijski imami su Jemenom vladali do 1962.
204.-396.	819.-1005.	Samanije vladaju Horasanom i Transoksijanom.
205.	820.	U Kairu umro imam Eš-Šafi'i, rođen 150./767.
206.-260.	821.-873.	Vladavina Tahirija u Horasanu (Iran).
208.	823.	Umro El-Vakidi, rodonačelnik arapske historiografije i autor djela <i>Kitabu l-megazi</i> .
212.	827.	El-Me'mun javno protežira mu'tezilizam.
212.-484.	827.-1091.	Muslimanska dinastija Aglebija iz Tunisa vlada Sicilijom.
213.	828.	Umro pjesnik Ebu l-'Atahije.
215.	830.	Halifa El-Me'mun utemeljio Bejtu-l-Hikme (Kuću mudrosti), prvu veliku školu u Hilafetu.
218.-229.	833.-842.	Vladavina Mu'tesima. Početak turskog utjecaja na halifinom dvoru u Bagdadu. Uzeta Amurija (Mala Azija).
218.-334.	833.-945.	Nastajanje regionalnih država na absijskoj teritoriji (u Iraku, zapadnom Iranu, Horasanu, Egiptu i Siriji).
222.-276.	836.-889.	Samerra prijestolnica Abasija umjesto Bagdada.
223.-311.	838.-923.	Živi veliki povjesničar, komentator Kur'ana i pravnik Ibn Džerir Et-Taberi.
226.	840.	Umro astronom i matematičar El-Harezmi.
226.-232.	841.-846.	Muslimani zauzimaju gotovo cijelu južnu Italiju i napadaju Rim.
229.	843.	Umro pjesnik Ebu Temam.
232.	846.	Počela gradnja Velike džamije u Samerri.
232.	847.	Novi halifa El-Mutevekkil napustio promoviranje mu'tezilizma.
241.	855.	Umro imam Ahmed ibn Hanbel.
247.-387.	861.-997.	U sjevernom Jemenu egzistira država Džaferija.
250.-386.	864.-996.	Postoji neovisna država zejdijska-alevija u Taberistanu.
251.	865.-925.	Živi ljekar, naučnik i filozof Muhammed er-Razi (Rhazes).
254.-296.	867.-908.	Neovisna država Saffarija u Sidžistanu (Iran).
255.	868.	Umro veliki arapski književnik Džahiz.
255.-293.	868.-905.	Ahmed ibn Tulun, turski vojskovođa, osnovao dinastiju Tulunija u Egiptu i kasnije Siriji.
255.-270.	869.-83.	Ustanak crnih robova u južnom Iraku.
256./257.	870.	Umro priznati sakupljač hadisa el-Buhari (r. 195./810.). Osvojena Malta. Umro prvi arapski filozof Ebu Jusuf Ishak el-Kindi.
259.	873.	Dvanaesti šijski imam 'iščeznuo'.
260.	873.	Umro Hunejn ibn Ishak el-Ibadi, veliki prevodilac medicinskih i filozofskih djela sa grčkog na arapski. Hunejn nije bio musliman.
261.-389.	874.-999.	Autonomna država Samanija u Turkestanu.
266.-318.	879-930	Samostalna država Sadžija u Azerbejdžanu.
277.	890.	Karamiti se po prvi put pojavljuju u Iraku. Umro Ibn Kutejbe, književnik i znanstvenik (r. 213./828.).
288.	900.	Osnovana fabrika papira u Egiptu.

	901.-906.	Karamitske bande aktivno djeluju u Siriji, Palestini i Mezopotamiji.
297.-567.	909.-1171.	Fatimije vladaju Sjevernom Afrikom.
297.	909.	Umro historičar El-Belazuri.
cca. 308.	920.	Počeo djelovati naučni krug Ihvanu 's-safa.
310.	922.	Ubijen Halladž.
311.	923.	Umro historičar Et-Taberi.
cca. 311	923.	Povolški Bugari prešli na islam.
313.	925.	Umro medicinski autor Ebu Zekerijja er-Razi.
316.-434.	928.-1042.	Samostalna država Zijarija u Džurdžanu (Gruzija).
316.	929.	'Abdurrahman III (912.-961.) se u Kordovi proglasio halifom.
317.-395.	929-1004.	Samostalna država Hamdanija u sjevernom Iraku i Siriji.
320.-447.	932.-1055.	Samostalna država Buvejhija u Iraku i Perziji.
320.-559.	932.-1164.	Samostalna država Ejlekija u Turkestanu.
324.	935.	Umro Ebu 'l-Hasen el-Eš'ari.
324.-358.	935.-969.	Samostalna država lhšidija u Egiptu i Siriji.
324.	935.	Uspostava pozicije <i>emiru-l-umera'</i> , glavnog komandanta turskih vojnika u Bagdadu, koji postaje stvarni vladar u Abasijskom hilafetu.
325.-351.	937.-962.	Emeviski vladar u Španiji Abdurrahman III gradi dvorac Ez-Zehra u Kordobi sa 4.300 stubova.
334.	945.	Umro Ebu Mensur el-Maturidi.
334.	945.	Buvejhije okupiraju Bagdad.
339.	950.	Umro filozof i najveći srednjevjekovni teoretičar muzike Ebu Basr el-Farabi.
345.	956.	Umro historičar El-Mes'udi.
351.-582.	962.-1186.	Samostalna država Gaznevija, lojalna halifi u Bagdadu, egzistira u Horasanu, Afganistanu, Pakistanu i dijelovima sjeverne Indije.
355.	965.	Umro arapski pjesnik El-Mutenebbi.
359.	969.	Fatimijski vojskovođa osvaja Egipat i osniva Kairo, koji će četiri godine kasnije postati prijestolnica Fatimijske države u sj. Africi, Egiptu i Siriji. Fatimijsku državu je uništio Salahuddin Ejubi 1171.
oko 360.	oko 970.	Seldžučki Turci prodiru na teritoriju Abasijskog hilafeta s istoka.
363.	973.	Počeo sa radom Džami'u-l-Ezher, najveća i najstarija džamija-sveučilište u svijetu.
363.-440.	973.-1048.	Živi astronom, istraživač i filozof El-Biruni.
387.-489.	996.-1096.	Samostalna dinastija Ukajlija u Mosulu, Irak.
388.-422.	997.-1030.	Vlada najznačajniji gazneviski vladar i osvajač Indije Mahmud Gaznevi.
390.-617.	1000.-1220.	Samostalna dinastija Šahova Harezma u pokrajini Harezmu, Turkestan.
398.	1007.	Umro matematičar i znanstvenik Mesleme el-Medžriti.
400.	1009.	Umro astronom Ebu 'l-Hasen Ali ibn Junus, autor djela <i>Ez-Zidžu 'l-kebiru 'l-Hakimi</i> , važnog za povijest astronomije i matematike.
411.	1020.	Umro pjesnik Firdevsi.
420.	1030.	Emeviski hilafet u Andaluziji se raspada na sitna kraljevstva.
421.	1030.	Umro sultan Mahmud od Gazne.
338.-541.	1046.-1147.	Dinastija El-Murabituna (Almoravidi) vladaju sjev. Afrikom i Španijom.
428.	1037.	Umro ljekar i filozof Ibn Sina ili Avicena (r.307./980.).
428.-590.	1037.-1194.	Velika dinastija Turaka-Seldžuka lojalna halifi na tlu Iraka, Perzije, dijelovima Afganistana i Pakistana te neko vrijeme u Siriji i Palestini. Centralne muslimanske zemlje ponovo ujedinjene pod sunnijskom vlašću.
433.-582.	1041.-1186.	Seldžučki sultani vladaju Kirmanom.
447.	1055.	Seldžuk Togrul preuzima Bagdad od Buvejhija.
450.	1058.	Umro El-Maverdi, autor djela <i>Ahkamu 's-sultanije</i> .
450.-505.	1058.-1111.	Živio velikan islamske misli Ebu Hamid El-Gazali.
453.	1061.	Normandi zauzimaju Messinu - počinju osvajanje Sicilije od

		muslimana.
459.	1067.	Nizamu-l-mulk u Bagdadu podiže veliku školu - Nizamiju, uzor medresama širom islamskog svijeta.
462.-472	1070.-80.	Seldžuci zauzimaju Siriju i Palestinu.
463.	1071.	Veliki seldžučki vladar Alp-Arslan (vl. 1063.-73.) kod Malazgirta / Manzikerta pobijedio deset puta jaču bizantsku vojsku. Seldžuci prodiru u Anadoliju. Uzbuna u Evropi i početak mobilizacije za krstaške ratove.
463.-641. (ili 469.- 799.)	1071.-1243. (ili 1077.-1397.)	Seldžuci vladaju Anadolijom do dolaska Mongola.
463.-574.	1071.-1178.	Dinastija Danišmendija vlada centralnom i istočnom Azijom.
465.-485.	1073.-1092.	Vlada najslavniji seldžučki vladar Melikšah.
468.	1076.	Nizamu 'l-mulk po naređenju podiže opservatorij u Bagdadu, a matematičari i astronomi pišu kalendar - <i>Takvimu dželali</i> .
471.-511.	1078.-1117.	Seldžuci vladaju Sirijom.
478.	1085.	Kršćani zauzeli Toledo.
483.	1090.	Murabiti pripojili Španiji svojoj državi i njom vladaju 60 godina. Vođa terorističkog pokreta haššašina/asasina Hasan Sabbah zauzeo Alamut.
484.	1091.	Kraj muslimanske vladavine na Siciliji i južnoj Italiji.
ram. 485.	okt. 1092.	Asasini ubili velikog seldžučkog vezira Nizamu 'l-mulka. Iste godine umro i Melikšah.
zulhidžde 487.	jan. 1095.	Umro fatimijski halifa Mustansir. Ismailije se dijele.
487.	1095.	Na Crkvenom saboru u Klermon Feranu papa poziva kršćansku evropu u sveti kršćanski rat protiv muslimana. Slijedeće godine počeli skoro dvjestogodišnji krstaški ratovi protiv islama i muslimana.
22. 10. 492.	15.7.1099.	Krstaši osvajaju Jerusalem, čine masakr nad njegovim stanovnicima i osnivaju Latinsko kraljevstvo.
494.	1100.	Osnovana fabrika papira u Maroku.
oko 494.	oko 1100.	Omer Hajjam napisao <i>Ruba'ijjat</i> .
6. st.	12. st.	Jačaju sufijski redovi.
514.-668.	1120.-1269.	El-Muvehhiduni (Almohadi) vladaju sjevernom Afrikom i Španijom.
521.	1127.	Zengi, seldžučki oficir, zauzima Mosul - muslimani se regrupiraju i napadaju krstaše.
538.	1143.	Po narudžbi Petra Velikog, starješine manastira Klini, Robert od Ketona načinio prvi prijevod Kur'ana.
542.-544.	1147.-49.	Drugi krstaški rat u Palestini i Siriji protiv muslimana.
545.-609.	1150.-1212.	Nakon petogodišnjeg ratovanja Muvehhiduni pod svoju vlast stavljaju sve preostale muslimanske državnice na tlu Španije.
545.	1150.	Osnovana fabrika papira u Španiji.
564.-650.	1169.-1252.	Dinastija koju je utemeljio Salahuddin Ejjubi (um. 1193.) vlada Egiptom i Sirijom.
569.	1171.	Salahuddin Ejjubi okončao Fatimijski hilafet u Egiptu i ponovo vratio sunnije na vlast u toj zemlji.
579.	1183.	Osnivan specijalni crkveni sud Inkvizicija (ukinut tek 1823.g).
582.-690.	1186.-1290.	Na prostorima gdje su vladale Gaznevijske osniva se samostalna država Gurija.
25. 4. 583.	4. 7. 1187.	Pobjedom na Hittinu Salahuddin nakon 88 godina oslobodio Jerusalem od krstaša. Salahudin je umro 1193. nakon 22 godine vladavine.
585.	1189.	Treći krstaški rat protiv muslimana.
594.	1198.	Umro filozof i pravnik Ibn Rušd (Averoes).
599-600.	1202.-1204.	Četvrti krstaški rat.
602.-770.	1206.-1370.	Mongoli vladaju centralnom Azijom.
602.-962.	1206.-1555.	Delhijski sultanat.
608.	1212.	Peti krstaški rat (fanatični pohod djece). Muvehidski vladar i

		vojskovođa Muhammed en-Nasir gubi bitku od kastiljskog kralja Alfonsa VIII i to je kraj vladavine muvehhida u Španiji i početak kraja vladavine muslimana na Pirinejima.
617.-658.	1220.-1260.	Invazija Mongola na muslimanske teritorije.
616.	1219.-1221.	Šesti krstaški rat protiv Egipta.
617.	1220.	Mongoli pod komandom Džingiz Hana zauzimaju istočne dijelove Abasijskog hilafeta, ruše Buharu, Semerkand i Taškent.
621.	1225.	El-Muvehhiduni napuštaju Španiju.
623.-764.	1227.-1363.	Čagatajci u Transoksijani, Semirječju i istočnoj Turskoj.
625.-626.	1228.-1229.	U Sedmom krstaškom ratu vladar Egipta Kamil ibn Adil po ugovoru predaje Jerusalem krstašima (do 1239.).
629.-897.	1232.-1492.	Posljednja samostalna muslimanska država na tlu Španije - Ahmerije u Granadi.
632.	1234.	Halifa El-Mustansir je u Bagdadu sagradio univerzitetski centar Mustansirijju.
634.	1236.	Kršćani zauzeli Kordobu.
638.	1241.	Umro sultan Iltutmiš (Indija).
646.-650.	1248.-1252.	Osmi krstaški rat protiv Egipta.
648.-922.	1250.-1517.	Na ruševinama Ejubijske države uzdiže se turska Memlučka država.
652.	1254.	Alfonso X osniva školu latinskih i arapskih studija u Sevilji.
654.-	1256.-1336.	Vladavina mongolskih Ilhanija u Perziji.
654.-888.	1256.-1483.	Vladavina Karamanija u Anadoliji.
6.2.656.	12.2.1258.	Mongli pod komandom Hulagu Hana ruše i pljačkaju Bagdad i okončavaju Abasijski hilafet u njemu.
658.	1260.	Memluci zaustavljaju Mongole kod 'Ajn Džaluta.
658.-678.	1260.-1277.	Vlada najznačajniji tursko-memlučki vladar Zahir Ruknuddin Bejbers.
659.-922.	1261.-1517.	Abasijski hilafet u Kairu.
668.	1270.	Deveti krstaški rat protiv Egipta i Tunisa.
671.	1273.	Umro poznati mistik Dželaluddin Rumi.
oko 680.	oko 1280.	Ertugrul utemeljio Osmansku državu (uništena 1918).
	1290.-1320.	Na prostorima države Gurija postoji dinastija Ali Kildži.
690.	1291.	Deseti krstaški rat. Muslimani od krstaša oslobađaju i posljednje uporište, luku Akku.
691.	1292.	Marko Polo posjetio Ačeh na sjeveru Sumatre.
695.-703.	1295.-1304.	Vlada Gazan, prvi mongolski han koji se preobratio u islam.
697.	1297.	Vladar Alauddin iz dinastije Ali Kildži se kod Lahorea sukobio sa 100.000 Mongola i porazio ih.
697.	1297.	Umro El-Meliku 's-salih u Samudri.
8.-10. st.	14.-16. st.	Više značajnih muslimanskih država u zapadnoj Africi (Mali, Songaj, Kanem i Borno). Timbuktu (Mali) intelektualni centar zapadnoafričkog islama.
726.	1326.	Bursa postala prijestolnica Osmanske države.
731.	1331.	Osmanlije zauzele Nikeju.
707-778.	1309.-1377.	Ibn Betuta.
728.	1328.	Umro Ibn Tejmije.
728.-	1328.-1826.	U ovom periodu janjičari su bili elitne jedinice Osmanske države. Osnovao ih je sultan Orhan.
734.	1334.	Umro prvi safevijski vladar, Safijuddin Ishak.
736.-807.	1336.-1405.	Živi tatarski vladar Timur Lenk, rušitelj ravan Džingis Hanu.
738.	1338.	Osmanlije zauzele Izmir (Efes).
746.	1344.	Ibn Betuta posjetio Maldive, sljedeće godine Sumatru, a 755./1353. Timbuktu.
747.	1345.	Osmanlije su po prvi put na evropskom tlu. 755./1354. zauzimaju i prvo uporište u Evropi - Galipolje, a 763./1362. i Edirne koje 765./1369. postaju druga prijestolnica Osmanske države.
752.	1351.	Umro sultan Muhammed ibn Tugluk.

770.-807.	1370.-1405.	Timurlenkova osvajanja.
772.	1371.	Osmanlije nanose poraz ujedinjenim kršćanskim snagama u Bici na rijeci Marici (Bugarska).
784.	1382.	Osmanska vojska zauzela Sredac-Sofiju, a 788./1386. Niš.
24.6.791.	20.6.1389.	Osmanska vojska potukla Rašku i združene hrišćanske vojske na Kosovu.
794.	1392.	Osmanska vojska zauzela Skoplje.
796.	1394.	Timurlenk gradi turbe Ahmedu Jeseviju u Turkestanu.
800.	1398.	Timurlenk razorio Delhi.
802.	1400.	Osnovan islamski sultanat u Melaki (Malezija).
802.-803.	1400.-1401.	Timur (Lenk) hara Sirijom.
28.12.804.	27.7.1402.	Osmanska vojska je poražena kod Ankare od strane Timur Lenka.
808.	1406.	Umro Ibn Haldun, poznati historičar, kadija i diplomata.
807.-911.	1407.-1506.	Timurije vladaju u Heratu.
847.	1443.	Erdeljski vojvoda Hunajidi osvaja Niš i prodire do Sofije.
848.	1444.	Posljednji evropski krstaški rat protiv Osmanske države zaustavljen u Bici kod Varne.
18.6.857.	6. 4. 1453.	Osmanska vojska na čelu sa Mehmedom el-Fatihom oslobodila prijestolnicu Bizantije Carigrad / Kostantinopolj / Istanbul koji postaje trećom prijestolnicom Osmanske države. Stoljećima staro Poslanikovo obećanje se ispunilo.
863.	ljetu 1459.	Padom Smedereva Despotovina Srbija ušla u sastav Osmanske države.
867.	ljetu 1463.	Osmanlije ulaze u Bosnu koja postaje Bosanski sandžak sa sjedištem u Sarajevu.
880.-885.	1475.-1480.	U sastav Osmanske države ulaze Krim (1475.), Albanija, Jonski otoci i Otranto (južna Italija).
883.	1478.	Muslimani osvajaju Madžapahijsku kraljevinu na Javi.
885.-947.	1480.-1541.	Živi Gazi Husrevbeg, sandžakbeg i najveći vakif u historiji Bosne.
887.	1482.	Zauzimanjem Herceg Novog cijela Hercegovina ušla u sastav Osmanske države.
r. evvel 897.	6. 1. 1492.	Kršćani osvajaju posljednju muslimansku državicu u Granadi. Počeo progon muslimana i jevreja sa Pirineja. Španci i Portugalci počeli osvajati sjevernoafričku obalu.
903.	1498.	Vasko de Gama stigao u Indiju obišavši Afriku oko Rta Dobre nade.
904.	1499.	Crna Gora ušla u sastav Osmanske države.
906.-1007.	1500.-1599.	Šejbanije vladaju Semerkandom.
907.	1501.	Šah Ismail utemeljuje Safevijsku dinastiju koja će Perzijom vladati do 1725. Pokrajine Leon i Kastilja izdaju dekret prema kome se svi muslimani u njima moraju odreći islama ili iseliti.
910.-987.	1505.-1579.	Živi najsposobniji diplomata i veliki vezir Osmanske države Mehmed paša Sokolović.
911.	1505.	Umro Dželaluddin es-Sujuti.
917.	1511.	Portugalci osvajaju Melaku. Sultan Mahmud-šah je uzaludno pokušavao vratiti grad sve do svoje smrti.
917.-1069.	1511.-1659.	Sadijska dinastija vlada u Maroku.
920.	1514.	Osmanska vojska porazila Safevije u bici kod Čaldirana. U sastav Osmanske države ulaze Tabriz (920./1514.), Jermenija, Mezopotamija, Kurdistan (921./1515.) i Sirija (922./1516.).
25.12.922.	22.1.1517.	Selim I kod Kaira pobjeđuje Turke Čerkeze, preuzima titulu halife od abasijskog halife El-Mutevekkila III, a u sastav Osmanske države ulaze Egipat i Hidžaz.
926.-1274.	1520.-1857.	Mogulska država na indo-pakistanskom potkontinentu.
926.-974.	1520.-1566.	Vladavina sultana Sulejmana Veličanstvenog. Vrhunac Osmanske države i zemaljske moći islama.
25.9.927.	29.8.1521.	Osmanlije zauzele Beograd.

930.	1524.	Umro safevijski vladar šah Ismail.
931.	1525.	Aragon izdaje dekret o pokrštavanju ili iseljavanju muslimana iz te španske države.
932.	1526.	Babur zauzeo Delhi u prvoj bitci kod Panipata. Osmanlije potukle Ugare na Mohačkom polju.
936.	1529.	Sulejman Kanuni neuspješno opsjeda Beč po prvi put.
937.-938.	1530.-1531.	Gazi Husrevbeg podigao Begovu džamiju u Sarajevu. 1537. g. podigao je biblioteku i medresu.
939.	1532.	Sulejman Kanuni je drugi put pod Bečom.
941.	1534.	Osmanlije zauzele Bagdad.
941.	1536.	Prve trgovačke privilegije (<i>kapitulacije</i>) garantovane Francuzima u Osmanskoj državi.
948.	1541.	Padom Budima sva Ugarska ušla u sastav Osmanske države.
963.	1556.	Filip II izdaje zakon prema kome su svi muslimani dužni napustiti islam, arapski jezik, islamsku nošnju i način života u Španiji.
963.-1014.	1556.-1605.	Vladavina Akbara Mogulskom državom koja je na svom vrhuncu.
971.-1033.	1564.-1624.	U Indiji živi jedan od prvih preteča savremenih islamskih reformatora šejh Ahmed Sirhindi.
972.	1565.	Akbar širi Mogulsku državu na Dekkansku visoravan.
975.-982.	1568.-1574.	Jemen ulazi u sastav Osmanske države (1568.-70.), zatim Kipar (1571.) i Tunis (1574.).
979.	1571.	Bitka kod Lepanta. Evropljani zaustavili osmansko napredovanje u Sredozemlju. Španci pokorili Filipine.
982.	1574.	Mimar Sinan gradi Selimiju džamiju Edirnama.
986.	1578.	Bitka kod El-Kasru 'l-kebira u Maroku. Portugalci protjerani iz SZ Afrike.
987.	1580.	Osmanska država sklapa s Engleskom ugovor o trgovini i privrednoj saradnji - <i>kapitulacije</i> . Sandžak Bosna postaje ejalet sa sjedištem u B. Luci.
996.-1038.	1588.-1629.	Vladavina šaha Abbasa Safevijskom državom koja je na svom vrhuncu.
999.	1591.	Marokanci u Bici kod Tondiba uništili Songai državu.
1006.-1198.	1599.-1785.	Džanije vladaju Buharom.
1009.	1600.	Osmanska vojska zauzela Kanižu. Osnovana Britanska istočnoindijska kompanija a dvije godine kasnije i Nizozemska.
1012.-1038.	1603.-1629.	Safevije grade Mejdan u Isfahanu.
1014.	1605.	Umro mogulski sultan Akbar.
1015.	1606.	Žitvoročki mir – Habzburzi priznaju osmansku vlast u Rumuniji, Transilvaniji i Mađarskoj.
1018.	1609.	Filip III potpisuje naredbu o konačnom protjerivanju svih muslimana sa tla Španije.
1022.-1055.	1613.-1645.	Vladavina sultana Agunga iz druge mataramske dinastije.
1031.	1622.	Nakon poraza od Poljaka Osmanlije s njima sklapaju Hotinjski mir.
1040.	1631.	Umro Mir Damad, osnivač iranske škole filozofije prosvjetljenja.
1040.- danas	1631.- danas	Filalijska/alevijska dinastija vlada Marokom.
1040.-1063.	1631.-1653.	Gradi se Tadž Mahal.
1049.	1639.	Osmanlije konačno osvajaju Irak. Sporazumom u Kasr Širinu utvrđene stalne granice između Iraka i Irana.
1051.	1641.	Holandansi preoteli Melaku od Portugalaca.
1068.-1118.	1658.-1707.	Aurangzeb (Alemgir) vlada Mogulskom državom. Ovaj posljednji veliki mogul u svojoj vladavini drži se Šerijata više nego njegovi prethodnici.
1094.-1110.	1683.-1699.	Vodi se Veliki ili Bečki rat između Osmanske države i Habsburške monarhije. Osmanlije gube Budim (1686). Ludvig Badenski zauzima Zvornik (1689). Habzburška vojska potukla osmansku kod B. Dubice (1693). Princ Eugen Savojski prodire dolinom Bosne i

		spaljuje Sarajevo.
1108.	1696.	Rusija osvaja Azov na Krimu.
1110.	1699.	Bečki rat je završen Karlovačkim mirom kojim Osmanlije gube velike teritorije, dva ejaleta i nekoliko sandžaka. To je bio početak genocida nad muslimanima u Lici, Dalmaciji, Ugarskoj, Kordunu, Slavoniji i Boki.
12. st.	18. stoljeće	Pojava islamskih obnoviteljskih ideja i pokreta.
1114.-1176.	1702.-1762.	Živi islamski mislilac i reformator u Indiji Šah Velijjullah ed-Dihlevi.
1115.-1206.	1703.-1792.	Živi veliki reformator Muhammed ibn Abdulvehhab. Svoje djelovanje počeo oko 1735.
1115.	1703.	Pobuna janjičara, uleme i zanatlija u Edirnama i Istanbulu. Šejhu-l-islam Fejzullah upravlja državom i velikim vezirima. Vrhunac uticaja uleme. S vlasti ih zbacila ulema nižeg ranga, studenti i janjičari.
1118.	1707.	Umro Eurangzeb, posljednji veliki mogulski vladar.
1123.	1711.	Drugi genocid nad muslimanima na Cetinju uoči Badnje večeri.
1126.-1130.	1714.-1718.	Osmanska država ratuje protiv Mletaka i Habsburgovaca. Osmanlije poslije poraza Požarevačkim mirom gube velike dijelove Bosanskog ejaleta. Oni su se morali odreći Srijema, Banata, sjeverne Srbije, uključujući Beograd, Male Vlaške i deset kilometara teritorija Bosne od Save u unutrašnjost. 1717. g. je izgubljen Imotski.
1134.	1722.	Afganistanci osvajaju Isfahan i time najavljuju kraj vladavine Safevija u Iranu (1736.).
1149.-1209.	1736.-1795.	Efšarije vladaju Perzijom.
1149.-1231.	1737.-1815.	Živi Ahmed et-Tidžani, osnivač tidžanijskog sufijskog reda u Maroku i inspirator džihada i pokreta otpora kolonizatorima u sjevernoj Africi.
1149.-1151.	1737.-1739.	Rat između Osmanske države i Habsburške monarhije završen Beogradskim mirom 1739. g. kojima Osmanlije vraćaju neke ranije izgubljene teritorije.
1158.	1745.	Muhammed ibn 'Abdulvehhab počeo svoje djelovanje.
1160.-1208.	1747.-1842.	Vladavina Duranija u Afganistanu.
1162.-1208.	1750.-1794.	Vladavina Zenda u Perziji.
1167.-1233.	1754.-1817.	U sjevernoj Nigeriji, u državama Hausa, živi i djeluje Osman dan Fodio, najznačajniji reformator sabsafarske Afrike.
1170.-1204.	1757.-1790.	Sultan Muhammed ibn Abdullah, vladar Maroka, podstiče islamsku obnovu i izučavanje Hadisa.
1182.-1188.	1768.-1774.	Traje rat Rusije i Osmanske države. Osmanlije su poražene.
1188.	1774.	Potpisan Kučuk-kajnardžijski mir nakon šestogodišnjeg rata. Osmanlije gube Krim i Kuban, te priznaju pokroviteljstvo Rusije nad Vlaškom i Moldavijom. Rusi gospodare Crnim morem.
1198.-1285.	1785.-1868.	Mangijska dinastija vlada centralnom Azijom.
1198.	1785.- do danas	Nakšibendije predvode pokret otpora Rusima na Kavkazu.
1199.-1247.	1786.-1831.	Sejjid Ahmed Barelvi vodi džihad protiv ekstremnih sika i britanskih kolonizatora u Indiji.
1200.-1276.	1787.-1859.	U Libiji živi Muhammed Ali ibn es-Senusi, osnivač senusijskog reda i islamske države u Libiji.
1204.-1222.	1789.-1807.	Sultan Selim III vlada Osmanskom državom i pokušava provesti reforme (<i>tenzimat</i>). Nailazi na otpor zbog njihovog izrazitog prozapadnog karaktera.
1207.	1792.	Mir u Jašiju: Rusi učvršćuju svoju vlast u Gruziji, na Crnom moru i Rumuniji.
1209.-1281.	1794.-1864.	Obnovljena islamska država na teritoriji današnjeg Malija i Senegala.
1209.-1343.	1795.-1924.	Dinastija Kadžara vlada Perzijom.
1213.-1216.	1798.-1801.	Napoleon nakratko okupira Egipat i najavljuje stoljeće evropskog imperijalizma u muslimanskom svijetu.

1216.	1801.	Sljedbenici Ibn 'Abdulvehhaba ušli u Kerbelu. 1803-4. ušli i u Medinu.
1218.	1803.	Engleski general Lake ulazi u Delhi. Mogulski imperator sveden na simbol.
1218.-1253.	1803.-1837.	Padrijski pokret na Sumatri.
1219.	1804.	Osman dan Fodio, islamski reformator u sjevernoj Nigeriji i odnio pobjedu nad Hausa plemenima.
1219.-1236.	1804.-1820.	U jeku i nakon Prvog i Drugog srpskog ustanka počinjen 3. genocid nad Bošnjacima ili 'generalno trebljenje Turaka iz naroda'.
1220.	1805.	Muhammed Ali (1769.-1849.) postaje stvarni vladar Egipta. Počeo period prozapadnih reformi u Egiptu. Njegovi nasljednici vladaju Egiptom do 1952.
1224.-1321.	1809.-1903.	Egzistira Sokoto hilafet na sjeveru Nigerije kojeg je osnovao Osman dan Fodio. Hilafet je dugo pružao otpor britanskim napadima.
1228.-1233.	1813.-1817.	Bosnom hara velika kuga. Bošnjačko stanovništvo prepolovljeno. U Bosnu se naseljavaju hrišćani iz Srbije, C. Gore i istočne Hercegovine.
1231.	1815.	Osmanska država na Bečkom kongresu gubi Besarabiju i Jonske otoke. Srbija stiže pravo na autonomiju a engleski brodovi pravo na prolaz kroz Dardanele.
1233.-1316.	1817.-1898.	U Indiji živi Sir Sejjid Ahmed-han, islamski modernista i osnivač Aligarh univerziteta.
1234.-1262.	1818.-1845.	Ferajjski pokret iz Bengala pruža otpor hindusima i Britancima.
1235.-1393.	1819.-1973.	Barakzaije vladaju Afganistanom.
1236.	1820.	Britanija sklapa ugovore sa vladarima u Persijskom zalivu. Počela britanska nadmoć u regionu.
1238.	1822.	Muhammad Ali otvara prvu štampariju u Egiptu.
1242.	1826.	Ukidaju se janjičari i uvodi redovna obavezna vojska u Osmanskoj državi.
1245.	1829.	Mirom u Edirni Grčka stekla autonomiju, Vlaškoj i Moldaviji priznate privilegije, a Rusiji ustupljeno ušće Dunava.
1246	1830.	Francuska invazija na Alžir. Abdulkadir el-Džezairi (um. 1883. u Damasku), šejh kadirija, predvodi otpor Francuzima do 1847.
1246.-1271.	1830.-1854.	Rusi osvajaju Kazahstan.
1246.	1830.	Srbija postala autonomna kneževina. Počeo još jedan pogrom nad Bošnjacima koji traje do 1867.
1247.-1248.	1831.-1832.	Pobuna Bošnjaka na čelu sa Husejn kapetanom Gradašćevićem protiv osmanske vlasti.
1247.-1256.	1831.-1840.	Egipatske snage okupiraju Siriju.
1249.	1833.	Osmanska vlast odlučila da se Bošnjaci imaju iseliti iz Užica, Šapca, Sokolja i Beograda u Bosnu. Za njih su sagrađene Gornja i Donja Azizija (Bosanski Šamac i Orašje).
1255.	1839.	Sultan Abdulmedžid izdao <i>Hatt-i šerif od Gulhane</i> , kojeg je pripremio Mustafa Rešid. Početak zakonodavstva <i>tanzimata</i> . Britanija okupirala Aden.
1255.-1315.	1839.-1897.	Živi prvi moderni islamski politički mislilac i utemeljitelj panislamizma Džemaluddin Afgani.
1266.-1323.	1849.-1905.	Živi Afganijev učenik, pravnik, mufessir, mislilac, reformator i muftija Egipta Muhammed Abduhu.
1265.-1393.	1848.-1885.	Živi Muhammed Ahmed, sudanski 'mehdija' i osnivač tamošnje islamske države i borac protiv engleskog kolonijalizma.
1267.-	1850-te	'Doba Šerjata' na Kavkazu i pokret šejha Šamila. Omer paša Latas (1806.-1872.) postavljen za bosanskog vezira.
1268.-1274.	1851.-1857.	Izgrađena pruga Aleksandrija-Kairo-Suec.
1268.-1333.	1851.-1914.	Živi Ismail Gasprinski, Krimski Tatrini, začetnik modernističkog islamskog pokreta džedidizma za reformu islamskog obrazovanja i misli.

1270.-1273.	1853.-1856.	Krimski rat. Nakon što su Rusi zauzeli Moldaviju i Vlašku Osmanlije, Francuska, Engleska i potom Kraljevina Sardinija objavljuju rat Rusiji. Rat je završen Pariskim mirom kojim je Rusiji vraćen Sevastopolj i još neka mjesta, a oduzeti su joj Besarabija i Moldavija. Dunavske kneževine su ponovno vraćene pod suverenitet Osmanske države.
1273.	1856.	Junan organizuje pobunu protiv kineske vlasti i pokušava da osnuje muslimansku državu.
1274.	1857.	Neuspjela pobuna muslimana i hindusa Indije protiv Engleza i kraj Mogulske države.
1276.-1286.	1859.-1869.	Gradi se Suecki kanal.
1277.	1860.	Francuzi iz Senegala nastavljaju kolonizaciju zapadne Afrike.
1278.	1861.	Pod pritiskom Rusije i Francuske Osmanlije priznale autonomiju Rumuniji i Libanu. Osnovan <i>Muhamedanski anglo-orijentalni koledž</i> (kasnije univerzitet) u Aligarhu u Indiji.
1279.-1284.	1862.-1867.	Ma Ba vodi džihad protiv Francuza u Senegal.
1282.	1865.	U Turskoj je formirano tajno revolucionarno društvo <i>Nove Osmanlije</i> .
1282.-1354.	1865.-1935.	Rešid Rida, veliki sirijski reformator, Abduhuov učenik, koautor <i>Tefsiru 'l-menara</i> i dugogodišnji urednik <i>El-Menara</i> .
1284.	1867.	Pod pritiskom evropskih sila osmanska vojska se povlači iz Beograda i drugih utvrda u Srbiji.
1290.-1326.	1873.-1908.	Ulema indonežanske pokrajine Ače predvodi otpor holandskoj kolonizaciji.
1292.-1295.	1875.-1878.	Traje seljačko-hrišćanski ustanak i velika tzv. istočna kriza, prvo u istočnoj Hercegovini, a zatim u zapadnoj i istočnoj Bosni, Sandžaku i Makedoniji. Iza ustanka je bila Srbija.
1293.-1295.	1876.-1878.	U toku Drugog srpskog ustanka Srbija i C. Gora vrše genocid nad muslimanima u južnoj Srbiji, Nikšiću i istočnoj Hercegovini.
1293.-1357.	1876.-1938.	Živi idejno-politički osnivač Islamske Republike Pakistan i pjesnik i mislilac Muhammed Ikbal.
1293.	1876.	Osnovana Deobandska škola Daru 'l-'ulum za uporedno izučavanje Hadisa i sufizma.
1293.-1327.	1876.-1909.	Sultan Abdulhamid II vlada osmanskom državom i kao halifa promovira ideju panislamizma.
1294.	1877.	Proglašena prva zvanična kodifikacija šerijatskog imovinskog prava <i>Medželle-i ahkami šer'ijje</i> .
1294.-1295.	1877.-1878.	Osmanlije poražene od strane Rusije. Prema odredbama Sanstefanskog mira Osmanlije ustupaju velike teritorije Rusiji, Bugarskoj, Srbiji i C. Gori. (Rusiji predaju Besarabiju, Kars, Ardahan i Batum, a trebala je platiti i veliku ratnu odštetu. Bugarska je dobila istočnu Rumeliju, sofijsku oblast i veliki dio Makedonije. Srbija i C. Gora proširene teritorijama u istočnoj Hercegovini i južnoj Srbiji.)
1295.	1878.	Od 13. juna do 13. jula održan Berlinski kongres zbog nezadovoljstva Njemačke i Austro-Ugarske odredbama San-Stefana. Između ostalog, Srbija i C. Gora postaju potpuno nezavisne i proširuju se. Bosanski ejalet je podijeljen: BiH je data Austro-Ugarskoj, a Novopazarski sandžak ostaje u sastavu Osmanske države. Od jula do 20. oktobra Bošnjaci pružaju otpor austro-ugarskoj okupaciji.
1296.-1300.	1879.-1882.	Pobuna 'Urabi-paše protiv evropskog uticaja u Egiptu okončana direktnom britanskom okupacijom a kasnije dovela do jačanja egipatskog nacionalizma.
1298. i dalje	1880. i dalje	Intenzivne sufijske aktivnosti u Africi (tidžanije, sanusije, mehdije) i Aziji (nakšibendije).
1299.	1881.	Francuzi okupiraju Tunis.
1300.	1882.	Britanija okupirala Egipat.

		Formiran Rijaset Islamske zajednice BiH i izabran prvi reisu-l-ulema.
1307.-1326.	1889.-1908.	Traje pokret Bošnjaka za vjersku i vakufsko-mearifsku autonomiju.
1309.	1891.	Oman postao britanski protektorat.
1309.-1310.	1891.-1892.	Duhanski pokret u Iranu. Ulema i trgovci bojkotuju odluke šahove vlade o duhanskim koncesijama Evropljanima. Na sličan način ove dvije skupine saradivat će i u revoluciji 1979.
1314.-1315.	1896.-1897.	Nakon ustanka i intervencije velikih sila Krit izlazi iz sastava Osmanske države.
1314.	1896.	Teodor Herzl objavio <i>Jevrejsku državu</i> .
1316.	1898.	Britanci porazili mehdijsku državu u Sudanu. Rešid Rida počeo objavljivati časopis <i>El-Menar</i> , dugo godina glavno glasilo reformističkih ideja. <i>El-Menar</i> je prestao izlaziti _____. SAD anektirale Filipine.
1317.	1899.	Kuvajt postao britanski protektorat.
1317.-1339.	1899.-1920.	Muhammed Abdullah Hasen predvodi otpor Somalijaca Britancima.
1319.	1901.	Otkrivene velike zalihe nafte u Iranu. Početak naftne ekonomije na Bliskom istoku. 'Abdulaziz ibn Saud počeo obnavljati saudijski emirat u Nedždu.
1323.-1330.	1905.-1911.	Ustavna revolucija u Iranu ograničava šahovu moć. Ulema odigrala značajnu ulogu u revoluciji.
1324.	1906.	Osnovana Muslimanska liga u Indiji.
1325.	1907.	Francuzi okupirali Kazablanku.
1326.	1908.	Mladoturska revolucija i svrgavanje sultana Abdulhamida II. Vraćen ustav iz 1878. i parlamentarni život. Austro-Ugarska koristi revoluciju i anektira BiH. Puštena u promet željeznica Damask-Mekka-Medina.
1327.	1909.	Osmanska država i Austro-Ugarska postigle sporazum o aneksiji BiH prema kojem je AU Osmanskoj državi platila 2.500.000 funti sterlinga i povukla svoje trupe iz Novopazarskog sandžaka. Ozakonjen je <i>Štatut za autonomnu upravu islamskih, vjerskih i vakufsko-mearifskih poslova u BiH</i> .
1329.-1330.	1911.-1912.	Italija objavila rat Osmanskoj državi i okupirala Libiju.
1329.-1336.	1911.-1917.	Iran postao <i>de facto</i> britanski i ruski protektorat.
1331.	1912.	Srbija, Grčka, Bugarska i Crna Gora vode Prvi balkanski rat protiv Osmanske države. Rat završen Londonskim sporazumom kojim Osmanlije gube posjede na Balkanu. Oformljena je nova država Albanija. Srbija i C. Gora ponovo vrše genocid nad muslimanima. Začet muhammedijski islamski obnoviteljski pokret u Indoneziji. Obrazovne i društvene reforme imaju prioritet. Maroko postao francuski i španski protektorat.
1332.	1913.	U Drugom balkanskom ratu Osmanska država vraća Edirne.
1333.	1914.	Egipat postao britanski protektorat.
1333.-1337.	1914.-1918.	Nakon mladoturskog puča godinu dana ranije, Osmanska država stala na stranu Njemačke i Austro-Ugarske u Prvom svjetskom ratu i postala najveći gubitnik u ovom primarno evropskom unutar civilizacijskom sukobu..
1335.	1916.	Velike sile postigle sporazum o podjeli Osmanske države. Arapi se bune protiv osmanske vlasti u Hidžazu, Palestini i Siriji. Šerif Husejn se proglašava kraljem.
1336.	1917.	Engleska objavljuje poznatu Belforovu deklaraciju kojom je jevrejima obećana država u Palestini.
1336.-1343.	1917.-1924.	Sukobi nacionalističkih i socijalističkih stranaka u Centralnoj Aziji.
1337.	1918.	Istanbul pod okupacijom Antante. Počela okupacija Anadolije. Kraj osmanlijske vladavine u Arapskom svijetu. Mandat Francuske nad Sirijom i Libanom i Engleske nad Palestinom, Jordanom, i Irakom. Jemenski imamet proglašen kraljevinom.
1338.	1919.	Afganistan se oslobodio engleske vlasti.

1338.-1341.	1919.-1922.	Vrhunac oslobodilačkog pokreta u Egiptu.
1338.-1344.	1919.-1925.	Hilafetski pokret u tadašnjoj Indiji daje podršku očuvanju hilafeta.
1338.	10.8.1920.	Porta pod pritiskom sila Antante potpisala ugovor u Sevru prema kome će Saveznici okupirati Istanbul, Bosfor i Dardanele. Turska će ponovo uvesti kapitulacije, svu flotu predati Saveznicima, a njena kopnena vojska ne smije brojati više od 50.000 vojnika. Istočna Jermenija stiče nezavisnost, a Kurdi dobijaju autonomnost. Turska priznaje gubitak Trakije s Galipoljem, Izmira, egejskih otoka, Sirije, Adenskog vilajeta, Palestine, Iraka, Egipta i Kipra. Mustafa Kemal Atatürk predvodi pokret otpora podjeli Turske. Francuska okupira Siriju (i Liban). Albanija postala nezavisna.
1340.	1921.	Vodi se rat između Grčke i Turske u Anadoliji koji Grci potpuno gube. Reza Han izvršio državni udar u Iranu.
1340.-1342.	1921./1923.	Britanija sinove Šerifa Husejna postavila za vladare Jordana i Iraka.
1341.	1922.	Egipat postao formalno nezavisan. Ukinuta ustanova sultana u Turskoj.
1342.	1923.	Mirovnim ugovorom u Lozani priznata nezavisnost Turske. Vraćena joj je Trakija do rijeke Marice, Edirne sa okolicom, Anadolija s Izmirom i zapadna Jermenija. Ukinute su kapitulacije i priznat turski suverenitet nad Istanbulom, Bosforom i Dardanelima. Muslimani Albanije se odvojili od <i>šejhu 'l-islama</i> u Istanbulu.
1342.	3.3.1924.	Mustafa Kemal Atatürk ukinuo hilafet. Do 1933. provedena intenzivna deislamizacija javnog života.
1343.-1344.	1924.-1925.	Ibn Sa'ud zauzima Hidžaz.
1344.-1399.	1925.-1979.	Dinastija Pahlevi vlada Iranom.
1345.	1926.	U Turskoj ukinut Šerijat. Pod francuskim protektoratom proglašena Republika Liban. U Indoneziji formiran pokret Nehdatu 'l-'ulema'.
1346.	1927.	Mevlana Muhammed Ilijas osnovao Džema'ati teblig u Indiji. Osnovano Udruženje Mladih muslimana u Egiptu.
1347.	1928.	Hasan el-Benna u Egiptu osnovao pokret Muslimanska braća. U Turskoj islam prestao biti državna religija.
1348.	1929.	Oružani sukobi jevrejskih doseljenika sa domicilnim Palestincima.
1350.	1931.	Opšti islamski kongres u Jerusalemu.
1351.	1932.	Kraj engleskog mandata nad Irakom. Ibn Sa'ud proglasio Kraljevinu Saudijsku Arabiju.
1352.-1397.	1933.-1977.	Živi Ali Šerijati, jedan od ideologa Iranske revolucije 1979.
1355.	1936.	Engleska priznala egipatsku nezavisnost.
1355.-1358.	1936.-1939.	Štrajkovi i pobune u Palestini protiv useljavanja jevreja.
1358.	1939.	Italija okupirala Albaniju.
1359.	1940.	Muslimanska Liga u Lahoreu izdaje Pakistansku rezoluciju i tako počinje borba za Pakistan pod vodstvom Muhmmeda Ali Džinne.
1360.	1941.	Sirija postala privremeno nezavisna od Francuske do kraja rata.
1360.	1941.	Mevlana Ebu 'l-A'la Mevdudi osnovao organizaciju Džema'at-i Islami.
1360.-1364.	1941.-1945.	U toku Drugog svjetskog rata stradalo 103.000 ili oko 10% Bošnjaka uglavnom od četnika, ustaša i partizana.
1361.-1364.	1942.-1945.	Japanska okupacija Indonezije.
1362.	1943.	Sklopljen nacionalni sporazum u Libanu kojim, prema brojnoj nadmoći na osnovu popisa stanovništva iz 1932., na vlast dolaze Arapi kršćani. Po tom sporazumu mjesto predsjednika zemlje zauzima kršćanin-maronit, predsjednika vlade musliman-sunnija, a predsjednika parlamenta musliman-šiija. Ostali značajni položaji u vladi raspodjeljuju se predstavnicima vjerskih grupacija na osnovu brojnosti njihovih pripadnika.
1364.	1945.	Formirana Arapska liga.

1364.-1368.	1945.-1949.	Indonezija stekla nezavisnost.
1365.	1946.	Sirija i Liban stekle i formalnu nezavisnost od Francuske a Jordan od Britanije.
1366.	1947.	Podjelom britanske Indije nastaju Pakistan i Indija. Većina muslimanskog Kašmira ostala u sastavu Indije.
1366.-1376.	1947.-1957.	'Liberalna decenija' u muslimanskom svijetu.
1366.-1369.	1947.-1950.	Komunistička vlast Jugoslavije sudi Mladim muslimanima (do 2.000 uhapšenih). Neki su ubijeni.
1367.	15.5.1948.	Kraj engleskog mandata nad Palestinom. Proglašena Država Izrael. Prvi arapsko-jevrejski rat.
1367.	1948.	Muslimanska država Hajderabad i većina Kašmira okupirani i pripojeni Indiji.
1368.	1949.	Egipatska tajna služba ubila Hasana el-Bennaa.
1369.	1950.	Pobjeda Demokratske stranke u Turskoj. Adnan Menderes premijer.
1370.	1951.	Libija postala neovisna monarhija. Idris ibn el-Mehdi, unuk Muhammeda ibn Alija es-Senusija, postao kralj.
1370.-1373.	1951.-1953.	Iranom vlada popularni premijer Mosadek. SAD direktno interveniraju i vraćaju šaha na vlast.
1373.	1953.	Egipat proglašen republikom nakon vojnog puča/revolucije godinu dana ranije. Džemal Abdunnasir (Naser) slijedeće godine preuzeo vlast u svoje ruke. Umro utemeljitelj S. Arabije Ibn Sa'ud.
1374.-1382.	1954.-1962.	Alžirski oslobodilački rat.
1375.	1955.	Britanija se povlači sa Sueckog kanala. Potpisan Bagdadski pakt.
1376.	1956.	Sudan, Tunis i Maroko stekli nezavisnost. Egipat nacionalizirao Suecki kanal. Izrael napada Sinaj. Englezi i Francuzi okupiraju, pa napuštaju Suec. Naser pokušava ugušiti <i>Muslimansku braću</i> .
1376.-1380.	1956.-1960.	Nezavisnost stekli: Maroko, Tunis i Sudan.
1376.	1956.	Pakistan usvojio ustav kojim se proglašava za islamsku republiku.
1377.	1957.	Malezija postala formalno neovisna. Tunis postao republika.
1378.	1958.	Oformljena Ujedinjena arapska republika (Egipat i Sirija) koja se raspala 1961. Irak postao republika. Ejjub Han uveo prvo vanredno stanje u Pakistanu.
1380.	1960.	'Afrička godina': Nigerija, Čad, Niger, Benin, Mali, Islamska Republika Mauritanija, Senegal, Kuvajt, Somalija i neke druge nemuslimanske zemlje Afrike stekle nezavisnost. Republikanska revolucija u Jemenu. Vojni udar u Turskoj.
1380.-1391.	1960.-1971.	Većina subsaharskih muslimanskih zemalja stekla nezavisnost.
1382.	1962.	Alžir izborio nezavisnost. Osnovana Rabita – Svjetska muslimanska liga.
1382.-1391.	1962.-1971.	Srušena monarhija u Jemenu. Vodi se civilni rat.
1383.	1962.	Vojni udar u Siriji. Basisti došli na vlast.
1384.	1964.	Kolaps arapskog suvereniteta na Zanzibaru.
1385.	1965.	Revolucija u Alžiru. Indijsko-pakistanski rat. Vojni udar u Indoneziji. Masovni progoni Muslimanske braće u Egiptu.
1386.	1966.	Egipatske vlasti pogubile Sejjida Kutba zbog knjige <i>Znakovi na putu</i> .
1387.	1967.	U trećem, šestodnevnom izraelsko-arapskom ratu tokom mjeseca juna izraelske snage do nogu potukle egipatsku, sirijsku i jordansku vojsku i zauzele Sinaj, Golan, Gazu i Zapadnu obalu. Mnogi Arapi su razočarani u socijalizam i nacionalizam, a islam postaje sve popularniji.

		Južni Jemen se otcijepio i 1970. proglasio socijalističkim.
1387.-1390.	1967.-1970.	Građanski rat u Nigeriji. Biafra se bila otcijepila.
1388.	1968.	Basistički udar u Iraku. Suharto postao predsjednik Indonezije.
1389.	1969.	Susret vođa muslimanskih zemalja u Rabatu nakon spaljivanja džamije El-Aksa u Jerusalemu. Osnovana Organizacija islamske konferencije, prva međuvladina islamska organizacija sa sjedištem u Džeddi. Muammer Gadafi došao na vlast u Libiji a Dža'fer en-Nimejri u Sudanu.
1391.	1971.	Formiran Bangladeš u dotadašnjem istočnom Pakistanu nakon građanskog rata sa zapadnim Pakistanom i indo-pakistanskog rata 1970.-1971. Oformljeni Ujedinjeni Arapski Emirati, a Oman, Katar i Bahrejn stekli nezavisnost. U Maleziji osnovan ABIM (Malezijski savez muslimanske omladine), čiji je najpoznatiji član Anvar Ibrahim.
1392.	1972.	Nedžmetin Erbakan u Turskoj osnovao proislamsku Stranku narodnog spasa.
1393.	Okt. 1973.	Egipatska vojska postigla relativan uspjeh u Ramazanskom ratu protiv Izraela. Arapski naftni embargo koji je uslijedio protiv Zapada zbog podrške Izraelu pokazao strateški značaj Arapskog svijeta.
1394.	1974.	Turska vojska okupirala sjeverni Kipar. Musa es-Sadr osnovao libansko-šiijski Pokret razbaštinjenih, narodni pokret za društvene i političke reforme u Libanu, koji traži preraspodjelu vlasti i sredstava, u kojoj treba da bude uključena i šiijska većina koja je do tada bila isključena. Vojno krilo pokreta prerasta u organizaciju AMAL (<i>Nada</i>).
1395.	1975.	Ubijen kralj Fejsal, inicijator naftnog embarga. Počeo građanski rat u Libanu koji je okončan 1991. Muhamer Gadafi objavio <i>Zelenu knjigu</i> .
1397.	1977.	General Zia-ul-Haq svrgao Zulfikara Ali Butoa (ubijen 1979.). Pakistan po treći put u vanrednom stanju. Počeo još jedan pokušaj islamizacije Pakistana. Džibuti stekao nezavisnost. Anvar es-Sadat govori u izraelskom Knesetu.
1398.	1978.	Musa es-Sadr nestao na putu u Libiju. Izrael napao Liban. Mirovni sporazum između Egipta i Izraela u Kemp Dejvidu.
1399.	1979.	Islamska revolucija u Iranu. Šah je svrgnut. Iranski studenti drže osoblje američke ambasade kao taoce. Saddam Husejn postao predsjednik Iraka. Sovjetske trupe ušle u Afganistan i ostale do 1989. Ugušena pobuna Džuhejmanove grupe u Haremu u Mekki.
1400.	1980.	Vojni udar u Turskoj. General Evren na vlasti.
1400.-1408.	1980.-1988.	Iračko-iranski rat. Osnovan Hizbullah u Libanu.
1401.	1981.	Ubijen egipatski predsjednik Enver es-Sadat. U Tunisu Habib Burgiba vrši represiju nad Pokretom islamske tendencije. 7. juna izraelska avijacija uništila iračka nuklearna postrojenja nedaleko od Bagdada.
1402.	1982.	Sirijska vojska počinila masakr u pobunjenom gradu Hami. Druga izraelska invazija na Liban. Masakr u izbjegličkim logorima Sabra i Šatila. PLO protjeran iz Bejruta u Tunis. Izrael se povukao sa Sinaja. Početak procesa islamizacije države u Maleziji.
1403.	1983.	U Sudanu uvedeni Septembarski zakoni kojima se ponovo vraćaju na snagu islamski zakoni i vojni sudovi. Vojni udar u Nigeriji.
1403.-1405.	1983.-1985.	U Sudanu Nimejri svrgnut s vlasti. Sadik el-Mehdi predvodi novu

		vladu.
1404.	1984.	Bruneji stekli nezavisnot.
1405.	1. 10. 1985.	Izraelska avijacija uništila sjedište PLO-a u Tunisu.
1406.	1986.	SAD napale Libiju pod optužbom da sponzorira terorizam. Ukinuto vanredno stanje u Pakistanu. Dr. Ismail R. Faruki i njegova supruga Lamija umoreni u Sjedinjenim Državama.
1407.	1987.	Vlada Habiba Burgibe u Tunisu preduzela oštre mjere protiv pripadnika Pokreta islamske tendencije. U Palestini proglašena <i>intifada</i> (ustanak). Osnovan palestinski pokret islamskog otpora HAMAS.
1408	1988.	Benazir Buto izabrana za predsjednika vlade Pakistana kao prva žena koja je izabrana na to mjesto u muslimanskom svijetu. Pokret islamske tendencije ostvaruje izuzetno dobre rezultate na nacionalnim izborima i postaje vodeća opoziciona grupacija u Tunisu. Početak političke liberalizacije u Alžiru. Počeli sukobi između Azerbejdžana i Jermenije oko Nagorno-Karabaha.
1409.	1989.	Umro ajatollah Homeini, prvi vođa Islamske Republike Irana. Hašemi Rafsandžani izabran za predsjednika Irana a ajatollah Sejjid Ali Hamnei postaje <i>fekih</i> . Omer Hasan el-Bešir došao na vlast u Sudanu – u vezi je s Nacionalnim islamskim frontom Hasana et-Turabija kojeg će kasnije zatvoriti pa pustiti u okt. 2003. FIS (Front islamskog spasa) u Alžiru osvojio većinu glasova na lokalnim izborima. Tunis odbio dati dozvolu Partiji preporoda (ranije Pokret islamske tendencije) za učešće na izborima. Sovjetski vojnici napustili Afganistan.
1411.	1990.	Irak okupirao Kuvajt. U Jordanu islamisti na izborima dobili 32 od 80 mjesta u parlamentu. Nakon raspada Sovjetskog saveza nezavisnost stekli Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan i Turkmenistan.
1411.	1991.	FIS ubjedljivo pobijedio u prvom krugu parlamentarnih izbora u Alžiru (26.12.1991.). Savezničke snage predvođene SAD protjerale Iračku vojsku iz Kuvajta i stacioniraju se u zemljama Zaliva. Okončan građanski rat u Libanu.
1412.	1992.	12. januara vojska poništila alžirske parlamentarne izbore i preuzela vlast. Mjere represije prema FIS-u izazvale građanski rat u kojem je za deset godina poginulo oko 100.000 ljudi. Pobjeda mudžahida nad komunističkim režimom Afganistana. Ubrzo počeo građanski rat među mudžahidskim frakcijama.
1412.	6.4.1992.	Evropska Unija i Sjedinjene Države priznale Bosnu i Hercegovinu. Počela srpska agresija na BiH okončana 1995.
1412.	22.5.1992.	BiH postala članica Ujedinjenih nacija.
1412.-1414.	1992.-1993.	Mirovni pregovori o Palestini okončani u Oslu a rezultirali su tzv. autonomnim statusom Gaze i Jerihona.
1412.-1414.	1992.-1993.	Civilni rat u Tadžikistanu između neokomunista i islamske opozicije.
1414.	1993.	Podmetnuta automobil-bomba u Svjetski trgovački centar u Nju Jorku. Za napad osuđen egipatski slijepi šejh Omer Abdurrahman i njegovi saradnici.
1415.	1994.	25 februara Jevrejski naseljenik ubio 29 klanjača u džamiji u Hebronu. Serija samoubilačkih napada na jevreje. U Afganistanu se pojavili talibani koji će praktički okončati građanski rat.

1416.	1995.	Partija blagostanja (Refah) pobijedila na lokalnim izborima u preko dvanaest velikih gradova u Turskoj, uključujući Ankaru i Istanbul.
1416.	11. juli 1995.	Vojska Republike Srpske počinila genocid u zaštićenoj zoni UN u Srebrenici koju su 'štite' holandske snage UNPROFOR-a.
1416.	Novembar 1995.	Mirovnim sporazumom u Dejtonu okončan rat u Bosni.
1417.	Mart 1997.	Anarhija u Albaniji nakon što je trećina stanovništva ostala bez uštedevine uložene u finansijske 'piramide'.
1418.	12. 5. 1997.	Ruski predsjednik Jeljcin potpisao mirovni sporazum sa Čečenima.
1418.	Juni 1997.	Muhammed Hatami izabran za predsjednika Irana.
1418.	27. 9. 1997.	Talibani ušli u Kabul.
1418.	17. 11. 1997.	Egipatski ekstremisti u Luksoru ubili 62 turista. Žestok obračun vlasti sa ekstremistima.
1418.	1997.	U Alžiru ponovljeni parlamentarni izbori. FIS-u (Frontu islamskog spasa) nije dozvoljeno da učestvuje u njima. Alternativni islamski pokret Hamas (Društveni pokret za mir) na drugom je mjestu po broju osvojenih glasova.
1418.	5. 3. 1998.	Srpske snage obnovile napade na Albance na Kosovu.
1419.	Maj 1998.	Nakon 32 godine s vlasti svrgnut predsjednik Indonezije Suharto.
1419.	1998.	Turske vlasti zabranile Refah partiju i zaplijenile joj imovinu.
1419.	7. 8. 1998.	Izvršen bombaški napad na ambasade SAD u Keniji i Tanzaniji. 20 augusta SAD napale navodne terorističke baze u Sudanu i Afganistanu.
1419.	Aug. 1998.	U Maleziji smijenjen a potom uhapšen i osuđen proislamski zamjenik premijera Anvar Ibrahim. Svečano otvoreni Petronasovi blizanci u Kuala Lumpuru, tada najviše zgrade na svijetu.
1419.	24. 9. 1998.	Iran ukinuo smrtnu presudu Salmanu Rušdiju.
1419.	7. 2. 1999.	Umro dugogodišnji vladar Jordana, kralj Husejn. Naslijedio ga sin Abdullah.
1419.	24. 3. 1999.	Napadi NATO-a na Jugoslaviju, odnosno Srbiju, zbog politike na Kosovu. Nakon jedanaest sedmica bombardovanja srbijanska vojska se povukla s Kosova a Milošević 9. 6. 1999. prihvatio mandat UN na Kosovu.
1420.	29. 6. 1999.	Vođa Kurdske komunističke partije Abdullah Odžalan osuđen na smrt u Turskoj zbog izdaje. Kazna kasnije preinačena u doživotnu.
1420.	24. 7. 1999.	Umro marokanski kralj Hasan II. Naslijedio ga sin Muhammed VI.
1420.	10. 8. 1999.	Muslimanski ustanici proglasi neovisnost Dagestana. Prvog oktobra počela druga ruska intervencija u Čečeniji kojom rukovodi novi ruski premijer Vladimir Putin.
1420.	17. 8. 1999.	Više od 17.000 ljudi poginulo u zemljotresu u Turskoj.
1420.	31. 8. 1999.	Istočni Timor glasao za otcjepljenje od Indonezije.
1420.	12. 10. 1999.	General Pervez Mušerref izvršio vojni udar u Pakistanu.
1420.	20. 10. 1999.	Vođa pokreta Nehdatu 'I-ulema Abdurrahman Vahid izabran za predsjednika Indonezije.
1420.	26. 2. 2000.	Reformisti po prvi put osvojili većinu u iranskom parlamentu od 1979.
1421.	10. 7. 2000.	Bešar el-Esed naslijedio mjesec dana ranije umrlog oca Hafiza na mjestu predsjednika Sirije. Hafiz el-Esed je Sirijom vladao 30 godina.
1421.	25. 9. 2000.	Srpska opozicija tvrdi da je pobijedila na izborima.
1421.	30. 9. 2000.	Provokativna posjeta ratnog zločinca Ariela Šarona Mesdžidu 'I-aksau izazvala drugu intifadu u Palestini koja traje i danas.
1421.	5. 10. 2000.	Svrgnut S. Milošević. Vojislav Koštunica novi predsjednik Jugoslavije.
1421.	6. 2. 2001.	Ratni zločinac Ariel Šaron pobijedio na izborima u Izraelu.
1421.	Feb. 2001.	Deset od 36, uglavnom sjevernih država Nigerije uvelo ili je najavilo uvođenje Šerijata.
1421.	15. 3. 2001.	Počeli sukobi Albanaca i makedonskih sigurnosnih snaga.
1422.	29. 5. 2001.	Četvorica muslimana osuđena za napade na američke ambasade

		u Keniji i Tanzaniji.
1422.	9. 6. 2001.	Muhammed Hatemi ponovo izabran za predsjednika Irana.
1422.	19. 6. 2001.	Nakon višedecenijske okupacije sirijska vojska napustila Liban.
1422.	29. 6. 2001.	Slobodan Milošević izručen Hagu.
1422.	13. 8. 2001.	Kumanovski sporazum između makedonskih vlasti i albanskih pobunjenika obustavio sukobe u Makedoniji.
1422.	11. 9. 2001.	U terorističkom napadu na Nju Jork i Vašington ubijeno oko 3.000 ljudi. Mnogo toga ukazuje na umiješanost El-Kaide.
1422.	7. 10. 2001.	SAD i Britanija napale Afganistan u znak odmazde za 11. septembar. Talibanski režim pao 9. dec. nakon dva mjeseca američko-britanskog bombardovanja. 22. 12. 2001. Hamid Karzai preuzeo vođstvo nad Afganistanom.
1422.	10. 1. 2002.	SAD talibane i osumnjičene pripadnike El-Kaide smještaju na Guantanamo.
1422.	29. 1. 2002.	Džordž Bush mladi Iran, Irak i S. Koreju nazvao osovinom zla.
1422.	12. 2. 2002.	Počelo suđenje Slobodanu Miloševiću u Hagu.
1422.	2. 3. 2002.	Stotine mrtvih, uglavnom muslimana, u hindu-muslimanskim sukobima u Indiji.
1423.	12. 10. 2002.	U terorističkom napadu na Baliu više stotina ubijenih.
1423.	23.-26. 10. 2002.	Čečenski pobunjenici uzeli 763 taoca u jednom moskovskom pozorištu. Ruske snage upotrijebile gas, ubile 116 talaca i sve otmičare.
14.12.1423.	15. 2. 2003.	Milionske demonstracije širom svijeta protiv rata u Iraku.
26.12.1423.	27. 2. 2003.	Biljana Plavšić nakon priznanja krivice osuđena na 11 godina komfornog zatvora.
28.12.1423.	1. 3. 2003.	Turski parlament odbio dozvoliti američkoj vojsci da koristi tursku teritoriju za napad na Irak.
6.1.1424.	9. 3. 2003.	Nakon specijalnog glasanja lider proislamske Stranke pravde i razvoja (AK) Tajyip Redžep Erdogan postao novi turski premijer.
17. 1. 1424.- 29. 2. 1424.	20. 3. 2003.-1. 5. 2003.	SAD, Britanija i još neke manje zemlje vode rat protiv Iraka pod optužbom da se odbio razoružati.
5. 2. 1424.	7. 4. 2003.	Britanska vojska ušla u Basru, a dva dana kasnije Američka vojska okupirala Bagdad. Saddam Husejn se skriva.
27. 2. 1424.	29. 4. 2003.	SAD najavile da će na ljeto povući sve trupe iz S. Arabije.
28. 2. 1424.	30. 4. 2003.	Bušova administracija iznosi novi mirovni plan za Bliski istok koji nakratko zaustavlja neselektivne izraelske napade na civilne ciljeve i palestinske samoubilačke napade.
29.2.1424.	1. 5. 2003.	Buš proglasio kraj rata u Iraku i Afganistanu.
11.3.1424.	12. 5. 2003.	Samoubilački napad u Čečeniji odnio preko 40 života. Teroristički napad na stambene zgrade u Rijadu odnio 34 života.
16.3.1424.	17. 5. 2003.	Teroristički napadi u Kazablanci odnijeli oko 40 života.
22.5.1424.	22. 7. 2003.	Ubijeni sinovi Saddama Husejina u Mosulu.
17.4.1424.	15. 8. 2003.	Libija priznala krivicu za obaranje aviona iznad Lokerbija 1988. i pristala platiti 2,7 milijardi američkih dolara odštete porodicama 270 poginulih u zamjenu za dizanje sankcija UN-a i SAD.
9.8.1424.	5. 10. 2003.	Na predsjedničkim izborima u Čečeniji održanim bez prisustva stranih posmatrača pobijedio moskovski kandidat Ahmed Kadirov.
šaban 1424.	Oktobar 2003.	Na predsjedničkim izborima u Azerbejdžanu predsjednika Haidera Alijeva nakon trideset godina autokratske vladavine zamijenio njegov sin Ilham.
23.8.1424.	19.10.2003.	Umro Alija Izetbegović.
šab. 1424.	okt. 2003.	Na slobodu pušten Hasan et-Turabi. Sudan je jedna od rijetkih arapskih zemalja bez političkih zatvorenika.
8. 9. 1424.	1. 11. 2003.	Prvi dani ramazana najkrvaviji od početka američke intervencije. Broj američkih žrtava (oko 130) veći nakon objave kraja rata 1. 5. 2003. nego u toku rata. Visok je i procenat samoubistava među američkim vojnicima.